

Foglalja össze az alábbi szöveget – a megadott irányítási szempontok alapján – idegen nyelven, **kb. fele terjedelemben** úgy, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre!

Ön egy nemzetközi gyermekmentő szolgálat munkatársaként időnként azt a feladatot kapja, hogy a különböző országokban élő gyermekek sorsával foglalkozó ismertetőket, tanulmányok legfőbb információit foglalja össze idegen nyelven.

Fellépés a gyermekmunka ellen

Akár két év börtönre is számíthat ezentúl Indiában az a munkaadó, aki 14 év alatti gyereket dolgoztat háztartási, éttermi alkalmazottként, utcai árusként. A világ egyik legdinamikusabban fejlődő országában súlyos gond a gyermekmunka. Az 1 milliárd lakosú Indiában dolgozik ugyanis a világon a legtöbb gyermek: 12,6 milliót tartanak nyilván, egyes becslések azonban 60-115 millió közé teszik számukat. Azonban a gyermekmunka ellen folytatott harc kilátástalan, a gyermekmunka számos indiai család számára szinte az egyetlen bevételi forrás.

Csakhogy a gyermekmunka csapda: nem segít kitörni a szegénységből, sőt éppen hogy újratermeli azt. A fejlődő országokban családok százezrei kerülnek olyan eladósodott helyzetbe, hogy gyermekeiket – sokszor már 5-6 évesen – ültetvényekre, gyárakba vagy tehetősebb családok otthonaiba küldik dolgozni. A megnőtt munkaerő-kínálat azonban lenyomja a béreket, és továbbra is arra kényszeríti a szülőket, hogy a gyerekeket iskola helyett munkába adják.

Az olcsó gyermekmunka a technológiai fejlesztést is gátolja. Szakértők is figyelmeztetnek erre, és számtalan felmérés is ezt támasztja alá. Minden újítás, mely kíméli a munkavállalót, anyagi ráfordítást igényel a vállalat részéről. A munkaadónak azonban nem éri meg a gépesítés, a kevésbé munkaigényes eljárásokba való befektetés.

A gyermekmunkások 70 százaléka a mezőgazdaságban dolgozik, jóval kiszolgáltatottabb körülmények között, mint az iparban. Elsősorban India, Pakisztán és Nepál azok az élenjáró országok, ahol százezerrel robotolnak a gyerekek a teaültetvényeken. A farmokon a gyerekek gyakran védőfelszerelés, maszk és kesztyű nélkül dolgoznak vegyszerek és gépek között. Néhány ázsiai és latin-amerikai országban például arra használják a gyermekmunkást, hogy zászlókkal jelezze a permetező repülőgépeknek a befújandó területet.

A fejlődő világ kis-és közepes vállalatai is szívesen alkalmaznak kiskorúakat. Sokszor az olcsóbb, védtelenebb, engedelmesebb és könnyebben elbocsátható munkaerő jelenti az ilyen cégek versenyképességét. Sok fejlődő ország vezetője tisztában van a helyzettel, de ragaszkodik az olcsó munkaerőhöz. Így ezekben az országokban szinte lehetetlen átfogó szabályozást bevezetni.

HVG

1. Milyen súlyos társadalmi gond nyomasztja Indiát?
2. Miért hat ellentmondásosan a munkaerő piacra a gyermekmunka?
3. Hogyan befolyásolja a technológiai újítások bevezetését a gyermekmunka?
4. Mi jellemzi a mezőgazdaságban dolgozó gyermekmunkások munkakörülményeit?

5. Mi motiválja a kis- és közepes vállalatokat gyerekmunkások foglalkoztatására?

Közvetítés 2

Maximális pontszám: 20

Fordítsa le az alábbi szöveget magyar nyelvre!

Последице недовољног кретања

Програми спортске рекреације су битан елеменат у превенцији и заштити здравља и селективном лечењу почетних сметњих и тегоба, карактеристичних за савременог човека. Научно моделовани и проверени програми спортске рекреације селективне намене помажу одржавању и унапређењу здравља човека. Они отклањају тегобе у кретању, лошу пробаву, несаницу, кардиоваскуларне сметње, нервно-психичку напетост и друго.

Савремени човек све више осећа тешкоће које су настале због нервнопсихичког пренапрезања и неодговарајуће исхране. Све је озбиљнији проблем нарушавања биолошке равнотеже савременог човека. Данашњи, модерни начин живота своди активно кретање човека на минимум и због тога је неопходно да се то надокнади уз помоћ програма вежбања, трчања и сличних активности. Савремени програми спортске рекреације значајни су у борби против стреса, задржавању шећера у крви на оптималном нивоу и представљају део савремене културе човека. Културан човек не може бити болестан од гојазности, нити од оних болести, које су последица неуважавања кретања као насушне потребе људског организма. Парадоксално је, али и истинито, да човек који има аутомобил зна како га треба одржавати, али истовремено обично не зна шта треба њему и његовом организму.

За разлику од нас, свет другачије приступа решавању тог значајног питања. Многе државе су схватиле да је њихов интерес да становништво буде што здравије, јер поред осталог, то повећава радне способности човека. У већини високо развијених земаља спорт се не финансира непосредно, већ се обезбеђују потпуни услови за масовну спортску рекреацију становништва, али и свих других елемената културног, здравог начина живота. Битно је још нешто што је доступно свима. То је информација. Сазнања до којих је дошла наука у том погледу постају приступачна свима у свету преко средстава јавног комуницирања. Та достигнућа практично су постала и део система образовања у школама. Истовремено, људи могу добити корисне информације из ове области у стручним саветовалиштима и научним институтима.

Да за крај издвојимо још и ово: Приликом избора активности за подизање нивоа физичких способности мора се водити рачуна о годинама старости, али и о здравственим проблемима сваког човека. Пре бављења спортском рекреацијом, а то се посебно односи на људе који имају здравствене проблеме, чак треба да оде код лекара на преглед. Уз остале контроле здравља лекар ће обавезно урадити ЕКГ снимак. Након пуног увида у тренутне способности, уз консултацију лекара и педагога физичке културе, треба саставити одговарајући програм за вежбање, па тек онда први пут обући патике и кренути у надградњу сопственог здравља.

(Српски календар 2006.)

Íráskészség

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven **az egyik témáról** úgy, hogy **minden irányítási szempontra térjen ki!**

(Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy összefüggő szöveget hozzon létre.

Levél esetén tartsa be annak **formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: **22-25 sor**

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I. Ön fél évet töltött külföldön egy megpályázott ösztöndíj keretében. Külföldi barátja érdeklődött, hogyan érezte magát. Levélben számoljon be neki az ott szerzett tapasztalatokról. Levelében térjen ki a következőkre:

- a) Hol és hogyan jutott hozzá a szükséges információkhoz.
- b) Milyen dokumentumokat, igazolásokat kellett elküldenie a szervezőknek (önéletrajz, oklevelek, munkahelyi igazolás stb.).
- c) Milyenek voltak a körülmények, az ellátás (szállás, étkezés, kollégák, programok stb.).
- d) Sorolja fel a külföldön töltött idő előnyeit/hátrányait az Ön számára.
- e) Írja le, miért javasolja/nem javasolja barátjának is a hasonló kihívásokat.

vagy

II. Külföldi barátja képeslapot küldött Önnek egy egzotikus országban töltött nyaralásáról. Válaszoljon neki, hogyan tervezi Ön a saját szabadságát. Levelében térjen ki a következőkre:

- a) Érdeklődjön részletesebben barátja nyaralási tapasztalatairól.
- b) Írja le, hogy az Ön nyári programszervezése bonyolult, mert Ön és partnere más-más módon képzelik a nyaralást.
- c) Írja le az Ön az számára ideális nyaralást (úticél, utazás, ellátás, programok stb.).
- d) Ismertesse partnere elképzeléseit.
- e) Kérjen tanácsot barátjától, ebben az esetben ő mit javasol: kompromisszumot, vagy ragaszkodjon-e saját elképzeléséhez.

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon **magyarul** a kérdésekre!

Предност целовитог лечења

Поводом седам година од увођења хомеопатских лекова, у српским апотекама представљен је овај метод лечења који се окреће човеку, а не болести. Хомеопатија је нетоксична медицинска грана која допунски може да се комбинује са класичном терапијом, и у многоме помогне оздрављењу пацијента. Овај метод лечења има одређене законитости, а основни принцип је да се слично сличним лечи. Према извештајима Светске здравствене организације, као метод лечења у свету, после кинеске медицине, хомеопатија заузима друго место, на трећем месту је фитотерапија (лечење биљем), а конвенционална медицина је на четвртм.

„Данашња медицина је изгубила из вида целовитост пацијента – човек као целина је често изгубљен у лавиринту разних специјалистичких прегледа, а терапије су најчешће усмерене само на један део тела, а у хомеопатији се сматра да треба лечити стање, а не поједине делове тела. Светска здравствена организација је хомеопатију признала за допунску терапију, али је она у Србији тек у јануару двехиљадите седме године законски призната када су се и појавили први хомеопатски лекови у нашим апотекама – каже др. Љиљана Бајић Бибић, специјалиста интерне медицине и дипломирани хомеопата. Хомеопатија је метод лечења који подстиче природне способности човековог организма да се излечи. Полази од тога да су сва стања поремећеног здравља одраз поремећене равнотеже у човеку и да је болестан човек оно што треба да буде лечено, а не његова болест, што је основни постулат холистичког (лечење читавог организма) приступа лечењу. При дијагностици и одређивању терапије пацијент се третира као целина, ментални, емотивни, физички склоп. Хомеопатски лекар на одређени начин побуђује реакцију пацијента на природну способност за оздрављење. Познато је да наш организам има потенцијал да се самоизлечи, а хомеопатијом се управо подстиче наша природна снага за самооздрављење. Хомеопатија делује на поремећену равнотежу у психо-неуро-имуно-ендокриној осовини која управља читавим организмом и успоставља равнотежу или хомеостазу, што значи најправилније метаболичке, хормонске, имунолошке и остале механизме.

Хомеопатски лекови су биљног, минералног и животињског порекла, а од класичних лекова се разликују по томе што практично немају нежељених дејстава ако се примењују правилно и према препоруци, и по саветима лекара-хомеопате. Због тога наши дечији лекари препоручују хомеопатске лекове чак и за децу у најранијем узрасту. У Србији се може наћи неколико хомеопатских препарата за различите тегобе, а могу се купити у свакој апотеци, без рецепта. Можда су најпопуларнији препарати против алергије, од које човек двадесетпрвог века најчешће оболева. Загађени ваздух велеграда, стрес, недовољно кретање, опадање имунитета проузрокује све чешће и озбиљније видове алергије. Препоручују се хомеопатски лекови и пре порођаја како би се трудница лакше порађала. Даје се мецес дана пре термина порођаја, лек се узима два пута седмично и порођај лакше протече. Хомеопатски лекови у многоме могу помоћи уколико се користе и пре одређене хируршке интервенције, али и после операције да рана брже зарасте.

Хомеопатски лекови немају конзервансе и хемијске агенсе, а цена је приступачнија у односу на друге лекове из фармацеутске индустрије конвенционалне медицине.

(Стил -2013/број 334)

A szöveg alapján válaszoljon a kérdésekre magyarul!

1. Melyik gyógymód áll az első helyen a világon? 2 pont
2. Mi a homeopátiás gyógymód lényege? 2 pont
3. Mit jelent a fitoterápia? 1 pont
4. Mit gyógyít a homeopátia? 3 pont
5. Miért fontos dátum 2007. január? 2 pont
6. Hogyan alkalmazható a homeopátia a terhes nőknél? 3 pont
7. Mi okozza az egyre nagyobb számú allergiás reakciót? 3 pont
8. Mire képes minden emberi szervezet? 2 pont
9. Mi a homeopátiás gyógyszerek alapanyaga? 3 pont
10. Hogyan segítenek a műtétek után? 1 pont
11. Mit nem tartalmaznak ezek a gyógyszerek? 2 pont
12. Mit próbál meg helyreállítani a homeopátiás orvos? 1 pont

